

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2016, în cauza penală, în privința lui

Fornea Vladimir XXX, născut la XXXX, domiciliat în s. XXXX, r-nul XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 14.06.2016 pînă la 27.09.2016;

Instanța de apel de la 07.11.2016 pînă la 30.11.2016;

Instanța de recurs de la 10.03.2017 pînă la 12.04.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Sîngerei din 27 septembrie 2016, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Fornea Vladimir a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Din contul inculpatului a fost încasată suma de 510 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizei.

2. Adoptînd sentința în cauză prima instanță a reținut că, Fornea Vladimir, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, în perioada nestabilă de către organul de urmărire penală, din surse necunoscute, a procurat substanțe narcotice sub formă de marihuana pe care le păstra la domiciliul său din s.XXXX, r.XXXXX, în scop de întrebuințare personală. Ulterior, la 03.02.2016, în cadrul efectuării cercetării la fața locului de către colaboratorii IP XXXX, s-a depistat și ridicat o sticlă din masă plastică din care s-a extras rășină de cannabis cu masa de 0,09 gr și potrivit raportului de expertiză nr.34/12/2-R-706 din 25.05.2016, conține componentul narcotic activ tetrahidrocannabinol, prin urmare se atribuie la droguri, care este inclus în lista nr. 1 tabelul nr. 1 „Substanțe narcotice, substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”, aprobată prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr.1088 din 05.10.2004, iar conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, adoptată prin Hotărârea Guvernului RMoldova nr.79 din 23.01.2006, se atribuie la cantități mari.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, inculpatul Fornea Vladimir a atacat cu de apel, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și încetarea procesului penal. Apelantul a considerat că în prezenta speță este aplicabilă prevederea art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și procesul penal în cauză urmează a fi încetat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2016, a fost admis apelul inculpatului Fornea Vladimir, din alte motive decât cele invocate în apel, dispunându-se casarea, inclusiv din oficiu a sentinței primei instanțe, cu excluderea din dispozitivul ei a dispozițiilor cu privire la încasarea de la Fornea Vladimir în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 510 lei, păstrându-se fără modificări dispozițiile sentinței cu privire la latura penală, declarat împotriva sentinței Judecătorei Sîngerei din 27.09.2016.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, ținând cont de prevederile legale a art. 61 și art.75 Cod penal, precum și de cele expuse la art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, instanța i-a stabilit lui Fornea Vladimir pedeapsa penală în limitele sancțiunii legii aplicate, măsura de pedeapsă stabilită de către instanța de judecată fiind adecvată faptei comise de inculpat. În sarcina inculpatului Fornea Vladimir se reține că, a comis o infracțiune, care se atribuie categoriei infracțiunilor ușoare, a recunoscut vinovăția prin depunerea cererii de examinare a cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, s-a căit de cele comise, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, se află la evidența medicului narcolog, la evidența medicului psihiatru nu se află.

Totodată, instanța de apel a menționat că anterior, la 19.12.1996, Fornea Vladimir a fost condamnat în baza art. 88 alin.(2) Cod penal (red.1961) la 15 ani privațiune de libertate (f.d. 38-47), eliberându-se la 21.05.2008, în baza art. 91 Cod penal, înainte de termen cu 4 luni 18 zile (f.d.84), la momentul comiterii infracțiunii antecedentul penal nefiind stins.

Astfel, instanța de apel a conchis că, instanța de fond cu toate că corect i-a stabilit pedeapsa de 6 luni închisoare, nu i-a reținut în sarcina acestuia recidiva de infracțiuni, respectiv, incorect stabilindu-i și tipul penitenciarului, însă ținându-se cont de prevederile art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel.

Astfel, instanța de apel a considerat că, în condițiile speței, pedeapsa stabilită inculpatului Fornea Vladimir sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, este o pedeapsă proporțională faptei comise de către acesta, este una echitabilă, iar corectarea acestuia este posibilă doar în condițiile privării de libertate, ținând cont de faptul că din anterioarele condamnări inculpatul nu a făcut concluzii de rigoare. Urmează a fi menționat că, cuantumul, categoria și forma executării pedepsei aplicate inculpatului Fornea Vladimir răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopurilor prevăzute de art. 61 Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, din care considerente solicitarea apărării privind aplicarea unei pedepse mai blânde, neprivativă de libertate, instanța de apel a considerat nefondată.

Cât ține de solicitarea inculpatului privind aplicarea în privința sa a prevederilor Legii nr.210 din 29.07.2016 (în vigoare 09.09.2016) privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și încetarea procesului penal, instanța de apel a considerat că la caz este imposibilă admiterea cerințelor date, în acest sens fiind constatate impedimente prevăzute la art.10 lit. g) al Legii nominalizate (f.d.38), or, anterior, la 19.12.1996, Fornea Vladimir a fost condamnat în baza art. 88 alin. (2) Cod penal (red.1961), (infracțiune excepțional de gravă) la 15 ani privațiune de libertate (f.d.38-47), eliberându-se la 21.05.2008, în

baza art. 91 Cod penal înainte de termen cu 4 luni 18 zile (f.d.84), la momentul comiterii infracțiunii antecedentul penal nefiind stins.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a efectua anumite modificări în sentință, în ceea ce privește încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, considerând, că în această parte instanța a admis erori de drept material.

În susținerea argumentului în cauză, instanța de apel a menționat că, instanța de fond eronat a dispus încasarea de la Fornea Vladimir, în beneficiul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei chimice, în sumă de 510 lei, motiv pentru care le va exclude din dispozitivul sentinței.

Respectiva concluzie se întemeiază pe dispozițiile art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: ... altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză. Dispoziția alin. (2) a aceleiași norme stipulează, că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, potrivit art. 100 alin. (2) Cod de procedură penală și art. 6 par. 2 a Convenției, sarcina probațiunii e pusă în seama organului de urmărire penală, persoana acuzată de un delict beneficiind de „prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 Cod de procedură penală.

De rând cu aceasta, instanța de apel a reținut și dispozițiile art. 15 alin. (1) a Legii RM nr.1086 din 23.06.2000 cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia, expertiza judiciară se efectuează la ordonarea organului de urmărire penală, a procurorului, a organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravențiile administrative, a instanței judecătorești din oficiu sau la cererea părților, în conformitate cu legislația de procedură penală, de procedură civilă, legislația cu privire la contravențiile administrative și cu prezenta lege.

Astfel, că ținând cont de faptul, că expertiza chimică în cauză a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea constatării dacă pe obiectele ridicate de la Fornea Vladimir sunt depuneri de substanțe narcotice, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, pusă în sarcina părții acuzării, instanța de apel a considerat neîntemeiată soluția judiciară cu privire la încasarea cheltuielilor pentru efectuarea ei, or, aplicabilitatea art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală potrivit cărora, părțile, din inițiativă proprie și din cont propriu, sunt în drept să înainteze cerere despre efectuarea expertizei pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor, este inoportună, deoarece se referă la efectuarea expertizei la cererea părților și pe cont propriu, fapt ce nu persistă la caz.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă dezacordul privind excluderea a dispoziției cu privire la încasarea în mod solidar de la Fornea Vladimir în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 510 lei. Potrivit art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, se indică că, din inițiativa proprie și pe cont propriu sunt în drept să înainteze cerere despre efectuarea expertizei. Totodată, potrivit art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de autorul recursului nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În această consecutivitate se reține că, în recursul ordinar, procurorul a invocat în drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, greșit instanța de apel a exclus încasarea de la Fornea Vladimir în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 510 lei.

Prin urmare, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiat acest argument, deoarece instanța de apel și-a motivat soluția în această parte, care a fost expusă pe larg la pct. 4.1. din prezenta decizie, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Iar potrivit alin. (2) aceluiași articol, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.

Suma de 510 lei solicitată de procuror ca să fie încasată de la inculpat în folosul statului constituie suma care a fost suportată pentru efectuarea expertizei medico-legale nr. 34/12/2-R-706 din 25.05.2016.

Potrivit prevederilor art. 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale. Dispoziție alin. (2) aceleiași norme stipulează că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-

417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2016, în cauza penală, în privința lui **Fornea Vladimir XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicat integral la **19 aprilie 2017**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan